

Skutecznie dla środowiska

O najnowszych metodach i technikach przywracania zdegradowanego środowiska do pierwotnego stanu rozmawiali uczestnicy międzynarodowej konferencji „Innowacyjne rozwiązania rewitalizacji terenów zdegradowanych działalnością wydobywczą”, która w dniach 8–10 października br. odbyła się w Ustroniu. Jej organizatorem było Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. w Łędzinach oraz katowicki Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych

CBDiGP od wielu lat zajmuje się tematyką zagospodarowania, rekultywacji i rewitalizacji terenów zdegradowanych działalnością przemysłową, wykonując prace o charakterze badawczym, studialnym, projektowym i szkoleniowym. Jednym z przejawów działania na rzecz środowiska naturalnego jest również organizowanie konferencji naukowych.

– Do udziału w konferencji w Ustroniu udało się zaprosić czołówkę polskich naukowców i praktyków, reprezentujących najważniejsze krajowe, a także zagraniczne, instytucje i firmy działające w branży – ocenia Zygmunt Folta, prezes Zarządu CBDiGP. – O randze wydarzenia świadczy też fakt, że honorowy patronat nad nim objęli: minister środowiska oraz wojewoda śląski i marszałek województwa.

Obrazy zgrupowano w czterech sekcjach tematycznych. W pierwszej zaprezentowany został dorobek naukowy oraz nowoczesne rozwiązania techniczne i organizacyjne, druga dotyczyła planowania przestrzennego w procesach rewitalizacji oraz źródeł finansowania, trzecia skupiała się na problematyce odpadów. Czwarta związana była ze sposobami zapobiegania degradacji ekosystemów, w tym ochrony powietrza i wody na terenach górniczych.

Konferencja rozpoczęła się od przedstawienia kierunków działań Ministerstwa Środowiska dotyczących obszarów zdegradowanych, które zaprezentowała Joanna Kwapisz, główny specjalista w Departamencie Globalnych Problemów Środowiska i Zmian Klimatu tego resortu. Zainteresowanie obradujących wzbudził też referat autorstwa dr. inż. Adama Frolika

Do udziału w konferencji w Ustroniu udało się zaprosić czołówkę polskich naukowców i praktyków – mówi Zygmunt Folta, prezes Zarządu CBDiGP

z Głównego Instytutu Górnictwa oraz trójki specjalistów z Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych: Jacka Krzyżaka, dr Doroty Rzychoń i dr. inż. Adama Worsztynowicza, którzy omówili sposoby rekultywacji składowisk odpadów komunalnych na przykładzie rozwiązań proponowanych dla wysypiska w Trachach koło Gliwic. Prof. Stanisław Baran z Akademii Rolniczej

w Lublinie zaprezentował nowe możliwości odbudowy gleb w miejscach zdewastowanych, prezentując wyniki badań, jakie przeprowadzono na terenie Jeziórka, gdzie wydobywano siarkę tzw. metodą otworową Frasha.

– Rekultywacja techniczna i biologiczna z wykorzystaniem wapna poflotacyjnego i komunalnego osadu ściekowego nie za-

wsze spełnia oczekiwania z powodu zagęszczenia gruntu, szybkiej mineralizacji substancji organicznej oraz niedoborów wody – mówił. – Stanowiło to inspirację do realizacji badań nad nową technologią, wykorzystującą również wełnę mineralną. Uzyskane w ten sposób właściwości rekultywowanego gruntu odpowiadały głębom dobrej, a nawet bardzo dobrej jakości.

Kolejny ze specjalistów CBDiGP, mgr inż. Tomasz Staniczek, przedstawił rezultaty jednego z przedsięwzięć zrealizowanych przez spółkę w ostatnim czasie – zagospodarowanie zdegradowanego terenu w rejonie stawu Kudrowiec w Chełmie Śląskim. Powierzchnia terenu położonego bezpośrednio nad miejscem eksploatacji dwóch pobliskich kopalń wyraźnie osiadła. Wykonane przez CBDiGP spółkę prace pomogły przekształcić zniszczony obszar w miejsce służące do rekreacji: jazdy konnej, turystyki rowerowej i sportów wodnych. – Dodatkową projektowaną funkcją była edukacja ekologiczna prowadzona w formie ścieżki dydaktycznej, lekcji i wycieczek, konkursów, biegów terenowych, plenerów i wystaw – wyjaśnił prelegent.

Problematyce analizy i oceny terenów zdegradowanych poświęcił swoje wystąpienie dr Janusz Krupanek z Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych. – W związku z tym, że istniejące i projektowane dyrektywy nakładają na państwo obowiązek podjęcia działań dotyczących terenów zdegradowanych lub zagrożonych degradacją gleb podjęto próbę opracowania oraz wyboru inwentaryzacji terenów zanieczyszczonych, które mogą być przydatne w skali regionalnej, krajowej oraz międzynarodowej. Obszarem pilotowym projektu jest m.in. Górny Śląsk.

Reprezentujące tę samą instytucję dr inż. arch. Justyna Gorgoń oraz dr Anna Starzewska-Sikorska skupiły się z kolei na tematyce związanej z recyklingiem przestrzeni i planowaniem przestrzennym w procesach przekształcania terenów poprzemysłowych i zaprezentowały przykłady nowych możliwości zagospodarowania obszarów zdegradowanych. – Wolne tereny inwestycyjne są zasobem skończonym, jedyną drogą racjonalnego gospodarowania tym dobrem jest wymiana funkcji i recykling terenów poprzednio wykorzystywanych do lokalizacji funkcji produkcyjnych a obecnie

Uczestnicy konferencji rozmawiali o metodach przywracania zdegradowanego środowiska do pierwotnego stanu

zdegradowanych i charakteryzujących się obniżoną wartością rynkową – wyjaśnił prelegentki.

Aspekty prawne rekultywacji i rewitalizacji terenów zdegradowanych działalności górniczej przybliżyli uczestnikom konferencji dr Jan Dulewski i dr inż. Roman Uzariowicz z Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach. – Przemysł, zwłaszcza górnictwo, przyczynił się do wielkoobszarowego przekształcenia terenów oraz długotrwałego wyłączenia z użytkowania znacznego arealu gruntów, a działania naprawcze tych terenów powinny być prowadzone zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem prawnym – ocenili autorzy wystąpienia. Wątek regulacji prawnych w swojej prelekcji „Transpozycja przepisów unijnych w projekcie ustawy o odpadach wydobywczych” kontynuowały Magdalena Jawień i Magdalena Śmigiel z CBDiGP.

Do ciekawych wystąpień uczestnicy konferencji zaliczyli też „Stan obecny i perspektywy zagospodarowania terenów poprzemysłowych” autorstwa prof. dr hab. inż. arch. Krzysztofa Gasidły z Politechniki Śląskiej oraz dotyczące kwestii „Finansowania inicjatyw ekologicznych i rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013” mgr. inż. Przemysława Krzysika z Wydziału Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach oraz „Monitoring terenów zagrożonych działalnością górniczą” prof. dr. hab. inż. Edwarda Popiołka z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Konferencja integrowała różne środowiska i instytucje, dla których wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów poprzemysłowych jest działaniem priorytetowym.

Marcel Janicki

Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o.

ul. Łędzińska 8, 43-143 Łędziny
tel. 032 216 66 60-65
fraks 032 216 66 66
e-mail: cbidgp@cbidgp.pl
www.cbidgp.pl